

การศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิดต่อภาวะซึมเศร้า
ในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสมุทรสาคร

นางสาวเบญจวรรณ เนตรแจ่ม

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 23546220

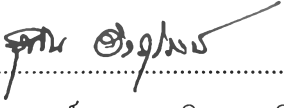
A STUDY OF GROUP COUNSELING EMPHASIZING COGNITIVE BEHAVIORAL
RESTRUCTURING ON DEPRESSION IN PATIENTS WITH DEPRESSIVE
DISORDER AT SAMUTSAKRON HOSPITAL

Miss Benjawan Netrkhaem

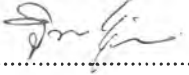
An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkron University
Academic Year 2006

หัวข้อ โครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรม
ความคิดต่อภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า
โดย นางสาวเบญจวรรณ เนตรแถม
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญวัชชัย

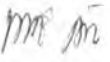
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ด.อ.หญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ:

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญวัชชัย)

.....กรรมการ
(นางเพชร คันธสายบัว)

เบญจวรรณ เนตรแหม : การศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิดต่อ
ภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคซึมเศร้า โรงพยาบาลสมุทรสาคร. (A STUDY OF GROUP
COUNSELING EMPHASIZING COGNITIVE BEHAVIORAL RESTRUCTURING ON
DEPRESSION IN PATIENTS WITH DEPRESSIVE DISORDER AT SAMUTSAKRON
HOSPITAL.)

อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย, 122 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้า ในผู้ป่วยโรคซึมเศร้าก่อนและหลัง
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิด กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยโรคซึมเศร้าจำนวน 20
ราย ซึ่งมารับการรักษาแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลสมุทรสาคร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือโปรแกรม
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิด แบบประเมินภาวะซึมเศร้าของ Beck
(1967) โดยมีเครื่องมือกำกับการทดลอง คือแบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบของ Hollon & Kendall
(1980) ซึ่งได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว แบบประเมินภาวะซึมเศร้าและ
แบบประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบ ได้นำมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร Cronbach's Alpha Coefficient
ได้ค่าความเที่ยง .84 และ .94 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ
ทดสอบค่าที (paired t-test)

ผลการศึกษารูปดังนี้

คะแนนภาวะซึมเศร้าหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิด ต่ำกว่าก่อน
การให้คำปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4877812936 : MAJOR MANTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: DEPRESSIVE DISORDER / DEPRESSION / COGNITIVE BEHAVIORAL RESTRUCTURING / GROUP COUNSELING

BENJAWAN NETRKHAEM : A STUDY OF GROUP COUNSELING EMPHASIZING COGNITIVE BEHAVIORAL RESTRUCTURING ON DEPRESSION IN PATIENTS WITH DEPRESSIVE DISORDER AT SAMUTSAKRON HOSPITAL.

ADVISOR : ASSOC.PROF. ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI., Ph.D., 122 pp.

The purpose of this study was to compare the Beck Depression Inventory score of patients with depressive disorder at the out-patient department of Samutsakron Hospital before and after receiving group counseling emphasizing cognitive behavioral restructuring program. The study samples were 20 patients with depressive disorder. The instruments of this study were group counseling emphasizing cognitive behavioral restructuring program, Beck Depression Inventory and Automatic Thoughts Questionnaire. The instruments were examined for content validity by three professional experts and test for reliability. The reliability of scales were .84 and .94. Statistical techniques used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and paired t-test.

The major finding was as follows :

Beck Depression Inventory score of patients with depressive disorder who received the group counseling emphasizing cognitive behavioral restructuring program was significantly lower than before received the program at the .01 level.

Field of study Health and Psychiatric Nursing
Academic year 2006

Student's signature.....*Benjamin Netrkhaem*
Advisor's signature.....*Oraphun Lueboonthavatchai*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ให้ข้อคิดอันมีคุณค่า ตลอดจนให้กำลังใจ และเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมาจนโครงการศึกษาอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความเมตตา ความเสียสละของท่านเป็นที่สุด จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์เพชร คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่ให้กำลังใจ ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ และให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่ง รวมทั้งคณะกรรมการสอบโครงร่างโครงการศึกษาอิสระทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จนได้เครื่องมือการศึกษาที่สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูล และได้มีส่วนร่วมให้โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้ประสบผลลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณอัญชลี ชุ่มพาลี หัวหน้ากลุ่มงานจิตเวชโรงพยาบาลสมุทรสาคร และเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้ศึกษาตลอดมาในระหว่างทำการศึกษาและดำเนิน โครงการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมชั้นปีการศึกษาทุกท่านที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและร่วมมือร่วมใจกันในการศึกษา และเป็นกัลยาณมิตรที่ดีตลอดมา

ท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อบุญเลิศ คุณแม่บุญล้อม ที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด รวมถึงคุณเอี่ยมเดือน ธีรวิมลกุลรักษ์ น้องสาวที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา และช่วยเหลือในการค้นหาข้อมูลประกอบการศึกษาโครงการอิสระครั้งนี้ ที่สำคัญยิ่งขอขอบคุณหลานสาว “น้องพราว” สำหรับกำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จครั้งนี้

เบญจวรรณ เนตรเขม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
สมมติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตของการศึกษา.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้า โรคซึมเศร้า การรักษาและการพยาบาล	
ผู้ป่วยโรคซึมเศร้า.....	13
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและบทบาทของพยาบาล	
ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	35
แนวคิดการบำบัดทางพฤติกรรมความคิด.....	44
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิดต่อภาวะซึมเศร้า.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	59
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
รายการอ้างอิง.....	96
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก	103
ภาคผนวก ข	109
ประวัติผู้ศึกษา.....	122

สารบัญตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาการเจ็บป่วย	82
2.	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนภาวะซึมเศร้าก่อนและหลัง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิด	84
3.	แสดงผลการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนภาวะซึมเศร้าก่อน และหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการปรับพฤติกรรมความคิด	85
4.	แสดงคะแนนความคิดอัตโนมัติด้านลบก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้น การปรับพฤติกรรมความคิด	121